

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Petrou Novákovou jako samosoudkyní ve věci žalobce **XXX**, nar. **XXX**, bytem **XXX**, zast. Mgr. Leonou Polákovou, advokátkou se sídlem Pardubice, třída Míru 450, proti žalované **České republice – Ministerstvu spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o zaplacení částky **75.120,- Kč s příslušenstvím**,

t a k t o :

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku ve výši 75.120,- Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 7,05% ročně z částky 75.120,- Kč od 9.4.2016 do zaplacení, to vše do 15 dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.**
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 23.994,30 Kč k rukám advokátky Mgr. Leony Polákové do 15 dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se proti žalované žalobou doručenou soudu dne 21.12.2016 domáhal zaplacení částky 75.120,- Kč s příslušenstvím. Tvrdil, že usnesením Policie ČR, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Územní odbor Svitavy, OOK SKPV, Purkyňova 1907/2 Svitavy ze dne 16.1.2015, čj. KRPE – 41544 – 80/TČ – 2014 – 170971 byl obviněn ze spáchání zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1,2 písmeno d) trestního zákoníku. Protože se jednalo o případ nutné obhajoby, zvolil si svou obhájkyňí advokátku Mgr. Leonu Polákovou. Proti usnesení o zahájení trestního stíhání podal stížnost, která byla zamítnuta jako nedůvodná usnesením Okresního státního zastupitelství v Pardubicích ze dne 28.2.2015, čj. 1 ZT 42/2015 – 8. Trestní řízení, které následovalo, bylo ukončeno usnesením Okresního soudu v Pardubicích čj. 1 T 152/2015-318 ze dne 4.4.2016,

kteří nabylo právní moci dne 8.4.2016 a jímž byla věc žalobce pro skutek, v němž byl obžalobou spatřován zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písmeno d) trestního zákoníku, postoupena Magistrátu města Pardubice, neboť skutek by mohl být tímto orgánem posouzen jako přestupek. Poškozená XXX byla se svým nárokem na náhradu škody odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních. V rámci nutné obhajoby vynaložil žalobce náklady za 20 úkonů právní služby, jízdné a náhradu za ztrátu času advokáta v celkové výši 75.120,- Kč včetně DPH. Žádost o náhradu nákladů nutné obhajoby žalobce uplatnil vůči žalované dne 1.6.2016, ale přes výzvu ze dne 12.12.2016 nebyl tento nárok žalovanou uspokojen. Žalobce má za to, že, protože nebyl pravomocně uznán vinným ze spáchání uvedeného zločinu, ačkoli od samého počátku trestního řízení byl povinen mít obhájce, kterého si řádně zvolil a jemuž uhradil náklady obhajoby, náleží mu právo na náhradu škody způsobené vydaným nezákonným rozhodnutím v žalované věci.

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, potvrdila skutečnosti v žalobě uvedené pokud se týče průběhu trestního řízení a učinila nespornou i skutečnost, že u ní žalobce podáním ze dne 1.6.2016, které bylo doručeno dne 2.6.2016 uplatnil nárok na náhradu škody ve výši 85.864,80 Kč sestávající se z vynaložených nákladů na obhajobu ve výši 75.120,- Kč a náhrady nákladů vynaložených v souvislosti s uplatněním nároku ve výši 10.744,80 Kč. Nesporovala ani to, že nároku žalobce nevyhověla ani z části. Tvrdila, že provedeným šetřením zjistila, že poté co byla věc Okresním soudem v Pardubicích postoupena Magistrátu města Pardubice, neboť skutek mohl být posouzen jako přestupek, rozhodnutím ředitelky kanceláře HZS Pardubického kraje ve věcech služebního poměru ze dne 25.10.2016 čj. HSPA – 420 – 4/2016 bylo zastaveno řízení o návrhu dle § 68 odst. 1 zákona o přestupcích, neboť návrh byl podán opožděně. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 23.12.2016. Žalovaná vyvozovala, že usnesení Okresního soudu v Pardubicích, kterým byla věc postoupena k možnému projednání přestupku je rozhodnutím, které zachovává kontinuitu ve stíhání osob za jejich protiprávní jednání, byť i s ohledem na intenzitu nebezpečnosti tohoto protiprávního jednání, může být v konečném důsledku uložen stíhané osobě postih v řízení, které se řídí jiným právním předpisem než řízení trestní. Žalovaná odkazovala na ustanovení § 12 odst. 2 písmeno d) zákona č. 82/1998 Sb., které vylučuje právo na náhradu škody v případě, kdy je trestní stíhání zastaveno z důvodů uvedených ve zvláštním předpisu. Tímto důvodem je mimo jiné i zastavení trestního stíhání, bylo-li trestní stíhání podmíněno souhlasem poškozeného a souhlas nebyl dán, nebo byl vzat zpět. Z rozhodnutí soudu bylo nepochybné, že se popsáný skutek stal, avšak nejednalo se o trestný čin, ale skutek, který by mohl být posouzen jako přestupek. Usnesením o postoupení věci zároveň došlo ke zrušení usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce, které je po formální stránce nezákonným rozhodnutím ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. v případě, kdy trestní stíhání neskončí pravomocným odsouzením. Žalovaná dovozovala, že na posuzovaný případ lze analogicky aplikovat § 12 odst. 2 písm. d) citovaného zákona a že v daném případě nemůže být s vydáním rozhodnutí soudu spojen nárok žalobce na náhradu škody, neboť smyslem a účelem zákona je postihnout situace, kdy se poškozený protiprávního jednání nedopustil. Zde však došlo k odložení věci z důvodu, že se jednalo o přestupek proti občanskému soužití, který se projednává jen na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce, nebo opatrovníka. K podání návrhu sice došlo, ale až po uplynutí zákonné lhůty.

Žalobce zjištění učiněná žalovanou ve vztahu k přestupkovému řízení nikterak nesporkoval, namítal však, že přestupkové řízení není pokračováním trestního stíhání a připomněl, že nebyl uznán vinným ani ze spáchání přestupku.

Dle § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Dle § 5 zákona č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena

- a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním,
- b) nesprávným úředním postupem.

Dle § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Dle § 8 odst. 1 věty první zákona č. 82/1998 Sb. lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím uplatnit pouze tehdy, není-li dále stanoveno jinak, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem.

Po provedeném řízení soud žalobě v plném rozsahu vyhověl na základě následujících skutkových zjištění:

V řízení se stalo na základě shodných tvrzení účastníků nesporným a vyplývá i z usnesení Policie ČR, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Územní odbor Svitavy, OOK SKPV, Purkyňova 1907/2 Svitavy ze dne 16.1.2015, čj. KRPE – 41544 – 80/TČ – 2014 – 170971 ze dne 16.1.2015, že dle § 160 odst. 1 trestního řádu bylo zahájeno trestní stíhání žalobce jako obviněného ze spáchání zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1,2 písmeno d) trestního zákoníku. Stížnost žalobce v postavení obviněného byla zamítnuta usnesením Okresního státního zastupitelství v Pardubicích čj. 1 ZT 42/2015 – 8 ze dne 28.2.2015. Z tohoto usnesení rovněž vyplývá i mezi účastníky nesporná skutečnost, že žalobce si jako obhájkyň zvolil Mgr. Leonu Polákovou (dříve Novákovou).

Usnesením čj. 1 T 152/2015 – 318 ze dne 4.4.2016, které nabylo právní moci dne 21.4.2016, Okresní soud v Pardubicích rozhodl tak, že dle § 222 odst. 2 trestního řádu věc žalobce v pozici obžalovaného pro skutek, v němž je obžalobou spatřován zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1,2 písmeno d) trestního zákoníku postoupil Magistrátu města Pardubic, neboť žalovaný skutek by mohl být tímto orgánem posouzen jako přestupek a poškozenou XXX odkázal s jejím nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Z odůvodnění usnesení vyplývá, že soud dospěl k závěru, že prokázané jednání obžalovaného nenaplnuje všechny znaky základní, nebo kvalifikované skutkové podstaty trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí. Z vyhodnocení skutkových okolností nebylo lze dovodit, že by ze strany obžalovaného došlo ve vztahu k poškozené k týrání ve smyslu trestního zákoníku. Obžalovaný se svým jednáním nedopustil ani jiného trestného činu, přičemž mimo jiné nebylo prokázáno, že by způsobil poškozené ublížení na zdraví, nebo těžkou újmu na zdraví a nemohla tak být založena trestní odpovědnost žalovaného ani za trestné činy proti zdraví.

Fakturami č. 2015008 ze dne 30.1.2015 vystavené na částku 7.471,- Kč splatné dne 13.2.2015, č. 2015026 ze dne 2.4.2015 na částku 7.440,- Kč splatné dne 16.4.2015, č. 2015044 ze dne 25.5.2015 na částku 26.330,- Kč splatné dne 8.8.2015, č. 2015079 ze dne 2.11.2015 na částku 8.035,- Kč splatné dne 12.11.2015, č. 2016023 ze dne 1.3.2016 na částku

15.730,- Kč splatné dne 11.3.2016 a č. 2016041 ze dne 2.5.2016 na částku 6.292,- Kč splatné dne 12.5.2016, příjmovými pokladními doklady č. 3 ze dne 21.1.2015, č. 15 ze dne 23.3.2015 a potvrzením ze dne 31.5.2016 bylo prokázáno, že žalobce uhradil Mgr. Leoně Polákové veškeré realizované úkony, které učinila jako obhájce v jeho trestní věci vedené u Okresního soudu v Pardubicích pod sp. zn. 1 T 152/2015. Celkem se jedná o částku 75.120,- Kč, představující odměnu advokáta, náhradu hotových výdajů, jízdného a příslušné sazby daně z přidané hodnoty. Tvrděnou výši nákladů advokáta ani jejich úhradu tomuto advokátu včetně prohlášení, že žalobce není plátcem DPH, žalovaná nikterak nesporeovala.

Na základě shodných tvrzení se mezi účastníky stalo rovněž nesporným, že žalobce u žalované uplatnil nárok na náhradu škody v částce 75.120,- Kč podáním ze dne 1.6.2016, které bylo žalované doručeno dne 2.6.2016 a žalovaná na tuto škodu žádné plnění neposkytla. Nesporným se stalo i zjištění žalované, že rozhodnutím ředitelky kanceláře HZS Pardubického kraje ve věcech služebního poměru ze dne 25.10.2016 čj. HSPA – 420 – 4/2016 bylo zastaveno řízení o návrhu dle § 68 odst. 1 zákona o přestupcích, neboť návrh byl podán opožděně. K těmto zjištěním proto nebylo třeba vést další dokazování.

Tato skutková zjištění jsou základem pro následující právní závěr soudu:

V tomto řízení má soud za prokázané a mezi účastníky se stalo nesporným, že usnesením Policie ČR, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Územní odbor Svitavy, OOK SKPV, Purkyňova 1907/2 Svitavy ze dne 16.1.2015, čj. KRPE – 41544 – 80/TČ – 2014 – 170971 bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro trestný čin zakládající důvod nutné obhajoby ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 trestního řádu. Za takové situace si žalobce zvolil obhájce, který v řízení činil úkony a v souvislosti s tímto zastoupením žalobce vynaložil celkem částku 75.120,- Kč. Trestní řízení, které bylo vedeno u Okresního soudu v Pardubicích pod sp. zn. 1 T 152/2015 pro skutek, pro nějž bylo zahájeno trestní stíhání žalobce označeným usnesením, bylo ukončeno postoupením Magistrátu města Pardubic, neboť soud vzal za prokázané, že jednání žalovaného nenaplnuje všechny znaky jakékoli skutkové podstaty trestného činu. Soud má ve shodě se stanoviskem žalobce za podstatné, že tímto usnesením soud zrušil trestní stíhání, neboť skutek, pro který byl trestně stíhán, není trestným činem. Za takové situace nelze než uzavřít v souladu se stávající judikaturou (viz. např. žalobcem citované rozsudky Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 4771/2015 ze dne 18.10.2016 a sp. zn. 30 Cdo 4669/2014 ze dne 8.11.2016), že usnesení o zahájení trestního stíhání je nezákonným rozhodnutím, které bylo posléze zrušeno ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 věta první zákona č. 82/1998 Sb. Podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu ČR, jak zmiňuje žalobce, lze právo na náhradu újmy způsobené zahájením a vedením trestního stíhání uplatnit i v případech, kdy usnesení o zahájení trestního stíhání nebylo zrušeno, ale trestní stíhání bylo zastaveno, nebo došlo ke zproštění obžaloby. Zastavení trestního stíhání a zproštění obžaloby mají stejné důsledky jako zrušení usnesení o zahájení trestního stíhání pro nezákonnost, jestliže k nim došlo v zásadě proto, že nebyl potvrzen předpoklad o spáchání trestného činu obviněným. Nárok na náhradu škody způsobené zahájením a vedením trestního stíhání se pak posuzuje v souladu s citovanými ustanoveními § 5 písmeno a), paragrafu § 7a § 8 zákona č. 82/1998 Sb. Tyto závěry lze stáhnout i na situaci, kdy trestní stíhání skončilo postoupením věci, neboť zde bylo jednoznačně v trestním řízení soudem pravomocně rozhodnuto o tom, že skutek, pro který bylo trestní stíhání vedeno, není trestným činem. Otázka, zda se žalobce dopustil přestupku, nemůže mít vliv na posouzení nezákonnosti usnesení o zahájení trestního stíhání, neboť přestupkové řízení je řízením správním, nikoli pokračováním trestního stíhání. Soud má ve shodě s žalobcem postoupení věci trestním soudem přestupkovému orgánu za rovnocenné ve vztahu k jiným podnětům, na jejichž základě může být správním orgánem

zahájeno přestupkové řízení (viz. § 67 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích). Tedy ani v případě, kdy by skutek žalobce ve správním řízení byl posouzen jako přestupek, nebyla by vyloučena odpovědnost státu za majetkovou újmu vzniklou žalobci trestním stíháním. Na základě uvedených skutečností má soud za prokázané, že žalobci vzniklo právo na náhradu nákladů vynaložených na svého obhájce v trestním řízení ve výši 75.120,- Kč, která byla mezi stranami nesporná, neboť byly naplněny předpoklady ustanovení § 5, 7 a 8 zákona č. 82/1998 Sb. Proto soud uznal žalovanou povinnou zaplatit žalobci částku 75.120,- Kč s úroky s prodlením, jejichž výše vyplývá z § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 o.s.ř., neboť soud přiznal žalobci, který měl v řízení plný úspěch, proti žalovanému právo na náhradu těchto nákladů představovaných odměnou advokáta za 4,5 úkonu právní služby (sepis žádosti o náhradu škody z 1.6.2016 jako poloviční úkon, sepis žaloby z 21.12.2016, porada s klientem dne 4.4.2017 a vyjádření z 6.4.2017) po 4.140,- Kč dle § 7 a § 11 vyhl.č. 177/1996 Sb., paušální náhradou hotových výdajů advokáta za 4 úkony po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky a 21 % DPH, tj. celkem 23.994,30 Kč.

Lhůta k plnění byla též v souladu s návrhem žalované stanovena jako obvyklá patnáctidenní, postupem dle § 160 odst. 1 o.s.ř.

P o u č e n í: Odvolání lze podat do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí ke Krajskému soudu v Hradci Králové, pobočce v Pardubicích, prostřednictvím soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje, a to písemně ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li povinný dobrovolně co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný požádat soud o výkon rozhodnutí.

V Pardubicích dne 29. května 2017

JUDr. Petra Nováková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Eliška Jonášová